

**КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ

**Система забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої
освіти**

сертифікована на відповідність ДСТУ ISO 9001:2015 / ISO 9001:2015

Кафедра публічного управління та адміністрування

ЗАТВЕРДЖЕНО

вченою радою

(пост. Б. від 2020 р.)

Ректор

А. Мазаракі

**ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ/
DIGITAL ECONOMY OF UKRAINE**

**РОБОЧА ПРОГРАМА/
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр/ bachelor
галузь знань	12 Інформаційні технології / Information technologies
спеціальність	122 Комп'ютерні науки / Computer Science
спеціалізація	Комп'ютерні науки / Computer Science

Київ 2020

**Розповсюдження і тиражування без офіційного дозволу КНТЕУ
заборонено**

Автори: А.А. МАЗАРАКІ, доктор економічних наук, професор;
Н.Л. НОВІКОВА, доктор економічних наук, доцент;
Ю.А. СОНЬКО, кандидат економічних наук, доцент.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного управління та адміністрування 10.03.2020 р., протокол № 13

Рецензенти Л.С. ЛАДОНЬКО, доктор економічних наук, професор кафедри публічного управління та адміністрування.
О.В. СЕРДЮЧЕНКО, кандидат юридичних наук, доцент, начальник відділу зв'язків з місцевими громадами та органами влади Департаменту земельних відносин АТ «Укргазвидобування»

**ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ/
DIGITAL ECONOMY OF UKRAINE**

**РОБОЧА ПРОГРАМА /
COURSE OUTLINE**

освітній ступінь	бакалавр	/	Bachelor
галузь знань	<u>12 Інформаційні технології</u>	/	<u>Information Technologies</u>
спеціальність	<u>122 Комп'ютерні науки</u>	/	<u>Computer Sciences</u>
спеціалізація	<u>Комп'ютерні науки</u>	/	<u>Computer Sciences</u>

1. СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ ТА РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ТЕМАМИ (ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН)

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю
	Усього годин / кредитів	з них			
		лекції	практичні (семінарські) заняття / МК	самостійна робота студентів	
1	2	3	4	5	6
Тема 1. Концептуальні засади цифрової трансформації суспільства	30	2	-	28	ТЗ
Тема 2. Загальносвітові тенденції цифровізації.	30	2	2	26	О, Т, К, ТЗ
Тема 3. Оцінка макроефектів від цифровізації для ключових стейкхолдерів	30	2	-	28	ТЗ
Тема 4. Цифровізація бізнесу та промисловості (Індустрія 4.0)	30	2	2	26	О, Т, К, ТЗ
Тема 5. Цифрова трансформація в аграрній сфері України.	30	2	2	26	О, Т, К, ТЗ
Тема 6. Цифрова трансформація в сфері охорони здоров'я України.	30	2	2	26	О, Т, К, ТЗ
Тема 7. Цифрова трансформація торгівлі	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 8. Цифровізація сфери екології та природних ресурсів України.	30	-	2	28	О, Т, ТЗ

Тема 9. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки України.	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 10. Цифровізація соціальної сфери.	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 11. Цифрова трансформація у сфері фінансової та бюджетної політики.	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 12. Цифрова трансформація у сфері публічної безпеки	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 13. Цифрова інфраструктура	30	-	2	28	О, Т, ТЗ
Тема 14. Електронна демократія та електронна держава	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 15. Електронні послуги	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 16. Цифровізація сфери ідентифікації громадян	30	2	2	26	О, Т, ТЗ
Тема 17. Оцінювання розвитку цифровізації суспільства	30	-	-	30	ТЗ
Разом	180/6	28	28	124	
Підсумковий контроль – екзамен					

Умовні скорочення: О – опитування; К – кейси; Т – тести; ТЗ – творче завдання.

**2. ТЕМАТИКА ТА ЗМІСТ ЛЕКЦІЙНИХ, ПРАКТИЧНИХ
(СЕМІНАРСЬКИХ), ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ, САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
СТУДЕНТІВ**

Результати навчання	Навчальна діяльність*	Робочий час студента, год.
1	2	3
<p>Знати: сутність цифровізації, розуміти її місію, візію та цілі.</p> <p>Вміти: аналізувати сценарії розвитку цифрової економіки</p>	<p align="center">Тема 1. Концептуальні засади цифрової трансформації суспільства</p> <p>Лекція 1. Концептуальні засади цифрової трансформації суспільства План лекції: 1. Сутність процесу цифровізації суспільства. 2. Місія, візія, цілі та завдання цифровізації України. 3. Цифрові тренди як напрями розвитку цифрових технологій. 4. Сценарії розвитку цифрової економіки України</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1 Додатковий: 19, 26, 28 Інтернет-ресурси: 40, 43</p>	30
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Концептуальні засади цифрової трансформації суспільства», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Національні, регіональні, місцеві ініціативи з цифрової трансформації України. 2. Поняття цифрового кодексу. 3. Місія, візія, цілі та завдання цифровізації України. 4. Принципи політики цифровізації України</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1 Додатковий: 19, 26, 28 Інтернет-ресурси: 40, 43</p>	28
<p>Знати: класифікацію типів цифрових економік в контексті</p>	<p align="center">Тема 2. Загальносвітові тенденції цифровізації.</p> <p>Лекція № 2. Загальносвітові тенденції цифровізації. План лекції: 1. Особливості розвитку глобального</p>	30
	<p>розвитку глобального</p>	2

<p>розвитку сучасного інформаційного простору в Україні та світі</p> <p>Вміти:</p>	<p>інформаційного простору. 2. Типи цифрових економік. 3. Ініціативи ЄС щодо розвитку цифрової економіки.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2,3 Додатковий: 19, 27, 38, 39 Інтернет-ресурси: 41, 47</p>	
<p>аналізувати досвід країн ЄС щодо інтенсифікації цифровізації та виявляти можливості його впровадження в Україні</p>	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Загальносвітові тенденції цифровізації», підготовка до практичного заняття Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Особливості концепцій та сценаріїв цифровізації у різних країнах світу.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2,3 Додатковий: 19, 27, 38, 39 Інтернет-ресурси: 41, 47</p>	26
	<p><i>Практичне заняття №1. Тема «Загальносвітові тенденції цифровізації»</i></p> <p>1. Особливості розвитку глобального інформаційного простору. 2. Типи цифрових економік. 3. <i>Мозковий штурм «Ініціативи ЄС щодо розвитку «цифрової» економіки. Перспективи запозичення досвіду»</i></p>	2
<p>Знати: Особливість і впливу цифровізації на макрота мікрорівнях</p> <p>Вміти: визначити частку частку цифрової економіки у ВВП; виявляти ефекти від цифровізації.</p>	<p>Тема 3. Оцінка макроефектів від цифровізації для ключових стейкхолдерів</p> <p>Лекція № 3. Оцінка макроефектів від цифровізації для ключових стейкхолдерів. План лекції: 1. Цифровізація як платформа розвитку секторів та галузей економіки. 2. Цифровий ВВП (додана вартість, яку діджитал створює для кожного сектору економіки). Зміна ланцюгів створення доданої вартості. 3. Ефекти від цифровізації для ключових стейкхолдерів – держави, бізнесу, громадян.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний:2 Додатковий: 24, 25, 34, 38 Інтернет-ресурси: 15, 25, 44</p>	30 2

	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Оцінка макроефектів від цифровізації для ключових стейкхолдерів», підготовка до практичного заняття Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Ефекти від цифровізації для бюджету держави 2. Ефекти від цифровізації для бізнесу 3. Ефекти від цифровізації для громадян Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 24, 25, 34, 38 Інтернет-ресурси: 15, 25, 44</p>	28
<p>Знати: особливості впровадження програми «Індустрія 4.0». Вміти: аналізувати ефективність впровадження «Індустрія 4.0.»</p>	<p>Тема 4. Цифровізація бізнесу та промисловості (Індустрія 4.0)</p> <p>Лекція № 4. Цифровізація бізнесу та промисловості (Індустрія 4.0) План лекції: 1. Сутність та значення програми «Індустрія 4.0» 2. Цільові індустрії в Україні для реалізації відповідних ініціатив та проектів Індустрії 4.0. 3. Шляхи створення інноваційної екосистеми промислових хай-тек-сегментів 4. Інтеграція в європейські та світові ланцюжки цінності Індустрії 4.0.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 3 Додатковий: 19, 31, 38 Інтернет-ресурси: 23-28,45</p>	30
		2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифровізація бізнесу та промисловості (Індустрія 4.0)», підготовка до практичного заняття Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Залучення ІТ-сектору до проблем розвитку внутрішнього ринку Список рекомендованих джерел: Основний: 3 Додатковий: 19, 31, 38 Інтернет-ресурси: 23-28,45</p>	26
	<p>Практичне заняття №2. Тема: «Цифровізація бізнесу та промисловості (Індустрія 4.0)». 1. Сутність та значення програми «Індустрія 4.0» 2. Ефекти від розвитку Індустрії 4.0.</p>	2

	3. Головні стратегічні ініціативи та напрями розвитку Індустрії 4.0 в Україні. 4. Дикусія «Податкові пільги як інструмент стимулювання процесів цифровізації».	
<p>Знати: механізми ефективног о функціонування «цифрового» землеробства.</p> <p>Вміти: аналізувати перспективні напрями ефективног о впровадження е-farming</p>	<p>Тема 5. Цифрова трансформація в аграрній сфері України.</p> <p>Лекція № 5. Цифрова трансформація в аграрній сфері України. План лекції: 1. Об'єктивна необхідність переходу на «цифрове» землеробство. 2. Економічна складова цифровізації в аграрній сфері. 3. Механізми ефективного функціонування «цифрового» землеробства. 4. Напрями підвищення конкурентоздатності агропродукції</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1 Додатковий: 28, 35 Інтернет-ресурси: 22, 26</p>	30
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова трансформація в аграрній сфері України», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Цифрове (точне) землеробство e-farming.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1 Додатковий: 28, 35 Інтернет-ресурси: 22, 26</p>	26
	<p><i>Практичне заняття №3. Тема: «Цифрова трансформація в аграрній сфері України»</i></p> <p>1. Сутність, цифрового землеробства 2. Механізми ефективного функціонування «цифрового» землеробства. 3. Перспективи «цифрового» землеробства України.</p>	2
<p>Знати: сутність процесів цифровізації в сфері охорони</p>	<p>Тема 6. Цифрова трансформація в сфері охорони здоров'я України.</p> <p>Лекція № 6. Цифрова трансформація в сфері охорони здоров'я України. План лекції:</p>	30
		2

<p>здоров'я. Вміти: аналізувати національні стандарти цифрової медицини.</p>	<p>1. Особливості цифровізації в медичній сфері. 2. Цифрові платформи електронної охорони здоров'я. 3. Національні стандарти цифрової медицини.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 11,13 38 Інтернет-ресурси: 18, 22-29</p>	
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова трансформація в сфері охорони здоров'я України», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Програма Європейського Союзу «Європейська стратегія здоров'я 2030». 2. Національна стратегія «Здоров'я нації 2030»</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 11,13 38 Інтернет-ресурси: 18, 22-29</p>	26
	<p>Практичне заняття №4. Тема: «Цифрова трансформація в сфері охорони здоров'я України»</p> <p>1. Мета, цілі, та напрями цифровізації в сфері охорони здоров'я. 2. Національні стандарти цифрової медицини. 3. «Цифрові» технології для надання дистанційних медичних послуг 4. Кейс «Електронні медичні послуги»</p>	2
<p>Знати: Особливості і впровадження цифрових технологій в сфері торгівлі; роль та значення е-торгівлі для розвитку національної економіки.</p>	<p>Тема 7. Цифрова трансформація торгівлі</p> <p>Лекція № 7. Цифрова трансформація торгівлі План лекції: 1. Особливості розвитку е-торгівлі (e-commerce). 2. Цифрові технології в e-commerce. 3. Бар'єри у сфері розвитку е-торгівлі.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2,3 Додатковий: 11-28,34 Інтернет-ресурси: 22-28,41</p>	30
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова трансформація торгівлі», підготовка до практичного заняття.</p>	26

<p>Вміти: виявляти недоліки та шукати шляхи удосконале ння</p>	<p>Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Особливості здійснення торгівлі цінними паперами. Список рекомендованих джерел: Основний: 2,3 Додатковий: 11-28,34 Інтернет-ресурси: 22-28,41</p>	
<p>регулюванн я електронної торгівлі; досліджува ти специфіку надання електронни х послуг в сфері торгівлі.</p>	<p>Практичне заняття №5. Тема: «Цифрова трансформація торгівлі» 1. Мета, цілі, та напрями регулювання електронної торгівлі. 2. Фулфілмент-послуги міжнародних торгових площадок. 3. Ділова гра «Електронний ринок»</p>	2
<p>Знати: напрями цифровізаці ї в сфері екології в сучасних умовах.</p>	<p>Тема 8. Цифровізація сфери екології та природних ресурсів України. Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 12-22, 35 Інтернет-ресурси: 4, 5,32-38</p>	30
<p>Вміти: аналізувати проблеми пошуку ефективног о впроваджен ня електронни х систем екологічног о моніторинг у.</p>	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифровізація сфери екології та природних ресурсів України», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Smart energy. 2. Clean air. 3. Smart city. 4. Smart ecosystems Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 12-22, 35 Інтернет-ресурси: 4, 5,32-38</p>	28
	<p>Практичне заняття №6. Тема: «Цифровізація сфери екології та природних ресурсів України» 1. Інтегрована електронна система екологічної інформації. 2. Система екологічного моніторингу. 3. Кейс «Порятунок Прикарпаття»</p>	2

<p>Знати: специфічні риси цифрових трансформацій в сфері освіти та науки. Вміти: досліджувати шляхи ефективного впровадження навчальних модульних систем в освітній процес</p>	<p>Тема 9. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки України.</p>	30
	<p>Лекція № 8. Цифрова трансформація у сфері освіти і науки України. План лекції: 1. Напрями цифровізації в сфері освіти та науки. 2. Моделі цифрових трансформацій у сфері освіти. 3. Навчальні інформаційні системи автоматизації роботи навчальних закладів. 4. Програма розвитку та впровадження інформаційно-комунікаційних технологій</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2 Додатковий: 16-25, 34 Інтернет-ресурси: 15, 28</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова трансформація у сфері освіти і науки України», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Модульна кросплатформова система 2. Культура «навчання протягом усього життя».</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2 Додатковий: 16-25, 34 Інтернет-ресурси: 15, 28</p>	26
	<p><i>Практичне заняття №7. Тема: «Цифрова трансформація у сфері освіти і науки України»</i> 1. Напрями цифровізації в сфері освіти та науки. 2. Моделі цифрових трансформацій у сфері освіти. 3. Навчальні інформаційні системи автоматизації роботи навчальних закладів.</p>	2
<p>Знати: особливості впровадження цифрових технологій в сфері соціального захисту; перелік</p>	<p>Тема 10. Цифровізація соціальної сфери.</p>	30
	<p>Лекція № 9. Цифровізація соціальної сфери. План лекції: 1. Електронні послуги у сфері соціального захисту. 2. Інтерактивні засоби самообслуговування. 3. Єдиний державний реєстр соціальної сфери. 4. Платформи управління соціальними програмами</p> <p>Список рекомендованих джерел:</p>	2

електронні послуги в соціальній сфері	Основний: 2 Додатковий: 17, 34 Інтернет-ресурси: 8, 20	
Вміти: застосовувати інтерактивні засоби самообслуговування	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифровізація соціальної сфери», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Автоматизація перевірки даних під час призначення адресної допомоги, пільг та інших видів соціальної допомоги. 2. Електронні трудові договори. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 17, 34 Інтернет-ресурси: 8, 20</p>	26
	<p><i>Практичне заняття №8. Тема: «Цифровізація соціальної сфери»</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Електронні послуги у сфері соціального захисту. 2. Інтерактивні засоби самообслуговування. 3. Платформи управління соціальними програмами 	2
Знати: особливості цифровізації і бюджетної політики	<p>Тема 11. Цифрова трансформація у сфері фінансової та бюджетної політики.</p> <p>Лекція № 10. Цифрова трансформація у сфері фінансової та бюджетної політики.</p>	30
Вміти: досліджувати напрями впровадження автоматизованих систем в сфері фінансової та бюджетної політики.	<p>План лекції:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, цілі, та напрями цифровізації в сфері фінансової та бюджетної політики. 2. Автоматизовані процеси формування та виконання бюджетів різних рівнів. 3. Автоматизовані системи в податковій сфері. 4. Електронний кабінет платника податків. <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 29, 34 Інтернет-ресурси: 15, 22</p>	2
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова трансформація у сфері фінансової та бюджетної політики», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Інструментарій державного регулювання формування мотивацій у споживачів технологій. 	26

	<p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 29, 34 Інтернет-ресурси: 15, 22</p>	
	<p>Практичне заняття №9. Тема: «Цифрова трансформація у сфері фінансової та бюджетної політики»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета, цілі, та напрями цифровізації в сфері фінансової та бюджетної політики. 2. Електронні акцизні марки. 3. Інструментарій державного регулювання формування потреб у споживачів 4. Кейс «Труднощі бюджетного планування» 	2
<p>Знати: специфічні риси впливу цифровізації на публічну безпеку</p> <p>Вміти: аналізувати напрямки впровадження єдиної інформаційної системи з урахуванням необхідності забезпечення відповідного рівня безпеки</p>	<p>Тема 12. Цифрова трансформація у сфері публічної безпеки.</p> <p>Лекція № 11. Цифрова трансформація у сфері публічної безпеки. План лекції: 1. Структурна перебудова сучасних інформаційних систем 2. Цифрові системи безпеки. 3. Інформаційна безпека в контексті цифровізації економіки.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 12- 34,36 Інтернет-ресурси: 15-29</p>	30
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова трансформація у сфері публічної безпеки», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Єдина інформаційна система</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 12- 34,36 Інтернет-ресурси: 15-29</p>	26
	<p>Практичне заняття №10. Тема: «Цифрова трансформація у сфері публічної безпеки»</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Структурна перебудова сучасних інформаційних систем 2. Цифрові системи безпеки. 3. Інформаційна безпека в контексті цифровізації 	2

	економіки. 4.Дискусія «Проблеми впровадження єдиного інформаційного простору в контексті забезпечення публічної безпеки»	
Знати: поняття, елементи та цілі створення цифрової інфраструктури.	Тема 13. Цифрова інфраструктура Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2 Додатковий: 29, 34 Інтернет-ресурси: 5-19, 22	30
Вміти: аналізувати ефективність впровадження сучасних технологій цифрової інфраструктури	Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифрова інфраструктура», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1.Поняття, елементи та цілі створення цифрової інфраструктури. 2. Система цифрової взаємодії електронних інформаційних ресурсів. 3. Транскордонна електронна взаємодія. 4. Технології цифрової інфраструктури. 5. Спеціальні захищені мережі передачі даних Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2 Додатковий: 29, 34 Інтернет-ресурси: 5-19, 22	28
	Практичне заняття №11. Тема: «Цифрова інфраструктура» 1.Поняття, елементи та цілі створення цифрової інфраструктури. 2. Система цифрової взаємодії електронних інформаційних ресурсів. 3. Транскордонна електронна взаємодія. 4.Диспут «Технології цифрової інфраструктури»	2
Знати: поняття, мета, завдання, форми та моделі електронної демократії.	Тема 14. Електронна демократія та електронна держава.	30
Вміти: виявляти співвідношення	Лекція № 12. Електронна демократія та електронна держава. План лекції: 1.Поняття, мета та завдання електронної демократії (е-демократія). 2. Форми та моделі електронної демократії. 3. Роль і функцій органів державної влади та місцевого самоврядування в умовах електронної держави.	2

електронної демократії та електронно го урядування на	4. Умови запровадження електронної демократії. Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 1,2,3,4, 33 Інтернет-ресурси: 2	
практиці; здійснюват и оцінку та громадськи й контроль діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування за	Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Електронна демократія та електронна держава», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Електронна демократія як механізм політичної взаємодії. 2. Е-ініціативи. Е-агітація. Е-підрахунок голосів та е-опитування. Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 1,2,3,4, 33 Інтернет-ресурси: 2	26
допомогою технологій електронно го урядування.	Практичне заняття №12. Тема: «Електронна демократія та електронна держава» 1. Поняття, мета та завдання електронної демократії (е-демократія). 2. Форми та моделі електронної демократії. 3. Ділова гра «Електронне громадське обговорення проєктів, що мають значне суспільне значення.»	2
Знати: сутність електронних послуг та цифрові платформи їх надання Вміти: користуватися державним и онлайн сервісами	Тема 15. Електронні послуги Лекція № 13. Електронні послуги План лекції: 1. Поняття та класифікація електронних послуг (е-послуги). 2. Цифрові платформи надання електронних послуг. 3. Електронні публічні закупівлі (е-закупівлі). 4. Досвід країн-членів Європейського Союзу щодо надання електронних послуг. Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2 Додатковий: 7, 11, 14, 27, 36 Інтернет-ресурси: 15-22	30 2
	Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Електронні послуги», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань.	26

	<p>1. Переваги та економія від реалізації електронних послуг.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1, 2 Додатковий: 7, 11, 14, 27, 36 Інтернет-ресурси: 15-22</p>	
	<p>Практичне заняття №13. Тема: «Електронні послуги»</p> <p>1. Поняття та класифікація електронних послуг (е-послуги). 2. Електронні публічні закупівлі (е-закупівлі). 3. iGov – Портал державних послуг. 4. <i>Практичне завдання «Онлайн-сервіс «Дія».</i></p>	2
<p>Знати: поняття довірчих послуг та електронної ідентифікації</p> <p>Вміти: використовувати інтегровану систему електронної ідентифікації та автентифікації</p>	<p>Тема 16. Цифровізація сфери ідентифікації громадян</p> <p>Лекція № 14. Цифровізація сфери ідентифікації громадян. План лекції: 1. Інфраструктура та технології електронної ідентифікації та авторизації громадян. 2. Суб'єкти відносин у сфері електронних довірчих послуг. 3. Принципи державного регулювання у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації. 4. Інтегрована система електронної ідентифікації та автентифікації.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 27, 29, 34 Інтернет-ресурси: 15, 25-29</p>	30
	<p>Самостійна робота студентів. Вивчення матеріалу до теми «Цифровізація сфери ідентифікації», підготовка до практичного заняття. Підготовка до тестів і творчих завдань. 1. Електронні ідентифікаційні картки. Принцип «single-sign-on». 2. Національна система електронного цифрового підпису, її організаційна структура, функції та завдання.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 2 Додатковий: 27, 29, 34</p>	26

	Інтернет-ресурси: 15, 25-29	
	<p>Практичне заняття №14. Тема: «Цифровізація сфери ідентифікації»</p> <p>1. Інфраструктура та технології електронної ідентифікації та авторизації громадян.</p> <p>2. Суб'єкти відносин у сфері електронних довірчих послуг.</p> <p>3. Принципи державного регулювання у сферах електронних довірчих послуг та електронної ідентифікації.</p> <p>4. Інтегрована система електронної ідентифікації та автентифікації.</p>	2
Знати: системи оцінювання розвитку цифровізації суспільства	<p>Тема 17. Оцінювання розвитку цифровізації суспільства.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 29, 34 Інтернет-ресурси: 15, 22,32</p>	30
Вміти: використовувати індекси кількісної та якісної оцінки електронного урядування в країні та рівня розвитку інформаційного суспільства	<p>Самостійна робота студентів.</p> <p>Вивчення матеріалу до теми «Оцінювання розвитку цифровізації суспільства», підготовка до практичного заняття.</p> <p>Підготовка до тестів і творчих завдань.</p> <p>1. Системи оцінювання розвитку цифровізації суспільства.</p> <p>2. Індекси кількісної та якісної оцінки електронного урядування в країні.</p> <p>3. Індекси рівня розвитку інформаційного суспільства.</p> <p>4. Місце України за міжнародними рейтингами.</p> <p>Список рекомендованих джерел: Основний: 1,2,3 Додатковий: 29, 34 Інтернет-ресурси: 15, 22,32</p>	30
	Разом	180

* +20% інтерактиву – зазначені курсивом

3. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основний:

1. *Електронне урядування [Електронний ресурс]: підручник / авт. кол. : В. П. Горбулін, Н. В. Грицяк, А. І. Семенченко, О. В. Карпенко та ін. ; за заг. ред. проф. Ю. В. Ковбасюка ; наук. ред. проф. Н. В. Грицяк, проф. А. І. Семенченка. – Київ : НАДУ, 2014. – 352 с.*
2. *Соловійов С. Г. Електронна демократія [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов. – К. : НАДУ, 2015 – 66с.*
3. *Чернявська О. В. Національна економіка. Навч. посіб. / О. В. Чернявська. – К.: Алерта, 2018. – 502 с.*

Додатковий:

1. Е-Демократія в Україні. Погляди громадян і ключових зацікавлених сторін. EGAP. Київ, 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://egap.in.ua/e-demokratiya-v-ukrayini-poglyady-gromadyanklyuchovyh-zatsikavlenyh-storin/>
2. Електронна демократія : навч. посіб. / Н. В. Грицяк, С. Г. Соловійов; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н. В. Грицяк. – К. : НАДУ, 2015 – 66 с.
3. *Електронна демократія. Біла книга державної політики / під ред.. С.Панцира [Електронний ресурс]. – К. : Державне агентство з питань електронного урядування України; Міжнародний Фонд «Відродження», 2015. – Режим доступу: <http://dialog.lviv.ua/wp-content/uploads/2016/02/Elektronna-demokratiya.pdf>*
4. Електронна демократія: сподівання та проблеми / Джоан Кедді, Крістіан Вергез [та ін.] ; [пер. з англ. С. Соколик, О. Орель, К. Гомма]. – К. : Центр адаптації державної служби до стандартів Європейського Союзу, 2009. – 164 с.
5. Електронне урядування = Electronic governance : підручник / [А. І. Семенченко та ін.; за заг. ред. Н. В. Грицяк, А. І. Семенченка]; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України. - Київ : НАДУ, 2016. – 127 с.
6. Закон України «Про доступ до публічної інформації» від 13 січня 2011 р. № 2939-VI. Ост. ред. № 319-19 від 01.05.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2939-17>
7. Закон України «Про електронні довірчі послуги» від 05 жовтня 2017 р. № 2155-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2155-19>
8. Закон України «Про електронні документи та електронний документообіг» від 22 травня 2003 р. № 851-IV. Ост. ред. № 675-19 від 30.09.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/851-15>

9. Закон України «Про електронний цифровий підпис» від 22 травня 2003 р. № 851-IV. Ост. ред. № 1666-19 від 02.11.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/852-15>
10. Закон України «Про звернення громадян» від 02 жовтня 1996 р. № 393/96-ВР. Ост. ред. № 1404-19 від 05.10.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/393/96-ВР>
11. Закон України «Про державні фінансові гарантії медичного обслуговування населення» від 19 жовтня 2017 р. № 2168-VIII. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/2168-19>
12. *Зарубіжний досвід упровадження електронного урядування [Електронний ресурс] / авт. кол. : Т. Камінська, А. Камінський, М. Пасічник та ін. ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. С. А. Чукут. – К., 2008. – 200 с.*
13. *Качний О. С. Електронне урядування як багатофункціональний інструмент державного управління в інформаційному суспільстві / О. С. Качний // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 12. – С. 59-62.*
14. Клименко І. В. Електронні послуги : навч. посіб. / І. В. Клименко ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Н. В. Грицяк. – К. : НАДУ при Президентіві України, 2014. – 100 с.
15. Клименко І. В. Технології електронного урядування / І. В. Клименко, К. О. Линьок. – К. : Центр сприяння інституційному розвитку державної служби, 2006. – 192 с.
16. Клімушин П. С. Електронне урядування в інформаційному суспільстві : [монографія] / П. С. Клімушин, А. О. Серенок. – Х. : Вид-во ХарРІ НАДУ «Магістр», 2010. – 312 с.
17. *Колосок А. М. Електронне урядування – шлях до формування соціально відповідальної держави / А. М. Колосок // Актуальні проблеми економіки. – 2015. – № 6. – С. 417-421.*
18. *Кращі практики впровадження електронного урядування: зарубіжний досвід. Методичні матеріали до навчальної дисципліни: «Теоретико-методологічні, організаційні та інституційні основи електронного урядування» [Електронний ресурс] / авт. кол.: К. Синицький, Я. Олійник, М. Міхальова та ін.; за заг. ред. д.н.держ.упр., проф. С.А. Чукут, к.н.держ.упр. О.В. Загвойської. – К., 2010. – 144 с.*
19. Кудрявцев О. Ю. Електронне урядування у сучасному політико-адміністративному просторі: монографія / О. Ю. Кудрявцев; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва. ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2016. – 184 с.

20. Марченко В.В. Електронне урядування в органах виконавчої влади: адміністративно-правові засади: монографія / В. В. Марченко. – Харків : Панов, 2016. – 443 с.
21. Матвієнко О. Основи організації електронного документообігу : навч. посібн. / О. Матвієнко, М. Цивін. – К. : Центр учбової літератури, 2008. – 112 с.
22. Машикаров Ю.Г. та ін. Електронне урядування. Інформатизація державного управління [Електронний ресурс]: навч. посіб. / Ю.Г. Машикаров, О. В. Орлов, М. В. Мордвинцев, П. С. Клімушин, І. В. Кобзев. – Х.: Вид-во ХарPI НАДУ «Магістр», 2011. – 264 с.
23. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про створення робочої групи з реалізації програми розвитку і впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та електронного урядування в сфері освіти і науки України (E-education programs)» від 21 червня 2016 р. №696 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://pedpresa.ua/wp-content/uploads/2016/07/nmo-696-1.pdf>
24. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Положення про Державне агентство з питань електронного урядування» від 01 жовтня 2014 р. №492. Зі змінами і доп. №887 від 16.11.2016 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/492-2014-%D0%BF>
25. Постанова Кабінету Міністрів України «Про утворення Міжгалузевої ради з питань розвитку електронного урядування» від 14 січня 2009 р. №4. Ост. ред. № 356 від 24.05.2017 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/en/4-2009-%D0%BF>
26. Постанови Кабінету Міністрів України «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики» від 3 листопада 2010 р. № 99618 Ост. ред. № 301-2015-п від 29.05.2015 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-2010-п>
27. Регламент (ЄС) № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради «Про електронну ідентифікацію та довірчі послуги для електронних транзакцій в межах внутрішнього ринку та про скасування Директиви 1999/93/ЄС» від 23 липня 2014 р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://czo.gov.ua/download/docs/reg_910_2014_ua.pdf
28. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції розвитку електронного урядування в Україні» від 20 вересня 2017 р. №649-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/250287124>
29. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Концепції запровадження посад фахівців з питань реформ» від 11 листопада 2016 р.

- №905-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://www.kmu.gov.ua/ua/npas/249552384>
30. Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про схвалення Стратегії розвитку інформаційного суспільства» від 15 травня 2013 року № 386-р [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/386-2013-p>
 31. Серенок А. О. Комплексний індекс показника готовності до електронного уряду / А. О. Серенок // Теорія та практика державного управління : зб. наук. пр. – Х. : Вид-во ХарПІ НАДУ «Магістр», 2009. – Вип. 2 (25). – С. 353 – 359.
 32. Ситник І.П. Урядові електронні сервіси і їх вплив на розвиток е-бізнесу та інформаційного суспільства / І.П. Ситник // Формування ринкових відносин в Україні. – 2016. – С. 9-13.
 33. Соловійов С. Г. Проблеми розвитку електронної демократії в умовах модернізації державного управління України : наук. розробка / С. Г. Соловійов, В. Г. Даниленко. – К. : НАДУ, 2012. - 68 с.
 34. Сопілко І. М. Правове регулювання державної інформаційної політики у сфері електронного урядування / І. М. Сопілко // Право і суспільство. – 2014. – №6-1. – Ч. 2. – С. 55-58.
 35. Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом від 23.12.2014 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.kmu.gov.ua/kmu/control/uk/publish/article?art_id=246581344.
 36. Чечель О. Ю. Розвиток інформаційного простору та е-уряду в Україні / О. Ю. Чечель // Розвиток системи державного управління в Україні. – 2016. – 3 (54). – С. 1-8.
 37. Шевчук О. Б. Електронний уряд / О. Б. Шевчук, О. П. Голобуцький. – К. : Атлант UMS, 2002. – 173 с.
 38. United Nations E-government Survey 2016. E-government for Sustainable Development. Nations, New York, 2016. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://publicadministration.un.org/egovkb/en-us/Reports/UN-EGovernment-Survey-2016>
 39. Ukrainian economy growth imperatives: monograph / A. Mazaraki, S. Melnichenko, G. Duginets et al.; edited by Anatolii A. Mazaraki. - Prague: Coretex CZ SE, 2018. – 310 p.

Інтернет-ресурси:

1. «Електронний Уряд – eGovernment» для моніторингу ініціативи ЄС «Електронна Європа – eEurope» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.europa.eu.int/information_society/eeurope/action_plan/pdf/egovindicators.pdf.

2. Багатофункціональна платформа для електронного врядування та демократії «Розумне місто» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : rozumnemisto.org
3. Бази відкритих даних Великої Британії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : data.gov.uk
4. Вирішення дрібних проблем. Велика Британія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : fixmystreet.org
5. Відкритий бюджет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : openbudget.in.ua
6. Відкриті парламенти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : openingparliament.org
7. Геоінформаційна система Львівської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : map.city-adm.lviv.ua
8. Громадський портал міста «Соціальний інспектор» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ci.org.ua/>
9. Директива 1999/93/ЄС Європейського парламенту та Ради «Про систему електронних підписів, що застосовується в межах Співтовариства» від 13.12.1999 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/994_240.
10. Директива 2000/31/ЄС «Концепція формування системи національних інформаційних ресурсів» від 08.06.2000. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.stc.gov.ua>. 44
11. Директива 2000/31/ЄС «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема електронної комерції, на внутрішньому ринку» від 08.06.2000 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.gipi.internews.ua/ukr/base/ukraine/e_signature/EU_Direct_%202000_31.pdf.
12. Електронні петиції. Верховна Рада України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://itd.rada.gov.ua/services/Petitions/>
13. Електронні петиції. Кабінет Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://petition.kmu.gov.ua/>
14. Електронні петиції. Офіційне інтернет-представництво Президента України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://petition.president.gov.ua/>
15. Єдина система місцевих петицій [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://e-dem.in.ua/>
16. Єдиний державний веб-портал відкритих даних [Електронний ресурс]. – Режим доступу : data.gov.ua
17. Контактний центр міста Київ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : 1551.gov.ua
18. Масштабний краудсорсинг ідей. Естонія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : rahvakogu.ee

19. Офіційний веб-портал використання публічних коштів [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://spending.gov.ua/>
20. Офіційний веб-портал Міністерства соціальної політики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.msp.gov.ua/main/Eservices.html>
21. Офіційний веб-сайт Національного агентства України з питань державної служби [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.nads.gov.ua.
22. Офіційний портал оприлюднення інформації про публічні закупівлі України ProZorro [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://prozorro.gov.ua/>
23. Офіційний сайт Верховної Ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.portal.rada.gov.ua/rada/control/uk/index.
24. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс] / Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.
25. Офіційний сайт Кабінету Міністрів України. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua>.
26. Офіційний сайт Президента України. – Режим доступу : www.president.gov.ua.
27. Партнерство «Відкритий уряд» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : orengovpartnership.org
28. Петиції. Латвія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : manabalss.lv
29. Платформа для подання запитів на доступ до публічної інформації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : dostup.pravda.com.ua
30. Платформа для проведення учасницького бюджетування через інтернет [Електронний ресурс]. – Режим доступу : gb.kyivcity.gov.ua
31. Повідомлення про суттєві проблеми. Латвія [Електронний ресурс]. – Режим доступу : mazaksslogs.gov.lv
32. Портал «Відкрите місто» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.opencity.in.ua>
33. Портал вакансій. Нова державна служба. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://career.gov.ua>.
34. Портал відкритих даних Львівської міської ради [Електронний ресурс]. – Режим доступу : dashboard.city-adm.lviv.ua
35. Портал консультацій з громадськістю шляхом обговорення проектів нормативно-правових актів Київської міської державної адміністрації [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <https://forum.kyivcity.gov.ua/>
36. Реєстр адміністративних послуг місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.me.gov.ua/Documents/List?lang=uk-UA&tag=ReiestrAdministrativnikhPoslug>.
37. Сайт «Децентралізація в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://decentralization.gov.ua>.

38. Сайт «Електронна Україна» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.e-ukraine.org.ua>.
39. Свобода інформаційних запитів. Європейський Союз. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : asktheeu.org
40. Спілкування з членами парламенту Німеччини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : abgeordnetenwatch.de
41. Структуровані консультації. Європейський Союз. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : ec.europa.eu/yourvoice/consultations
42. Урядовий веб-портал «Громадянське суспільство і влада» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://civic.kmu.gov.ua/consult_mvc_kmu/news/article
43. Ціна держави – проект CASE Україна [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://cost.ua>

*** Курсивом зазначені джерела, що є в наявності в бібліотеці КНТЕУ*